

BİLİNÇLİ ve GÜVENLİ TEKNOLOJİ KULLANIMI

VELİ SEMİNERİ

BİLİNÇLİ TEKNOLOJİ KULLANIMI

Günümüzde çocuk eğitiminde en çok zorlanılan noktalardan biri de yabancı olduğumuz bir dünyada çocuklara yol gösteren olabilmek.

Anılarımızda ağaçlarda sallanmak, bisiklet sürmek var; ekranlara tıklayıp sürüklemek değil. Durum bu olunca çocuk yetiştirirken çocukların teknoloji ile ilişkilerini yönetmede yaşadığımız kafa karışıklıkları normal.

Teknoloji öyle hızlı geliyor ki, biz ebeveynler ve eğitimciler buna ayak uydurmakta zorlanıyoruz.

İnternetin ve dijital teknolojilerin olmadığı bir dünyanın imkansız olduğu bir dönemdeyiz. Dolayısıyla interneti ve dijital teknolojileri yok saymak doğru değildir.

Çocuklarımız ve gençlerimiz internet ve dijital teknolojileri kullanma noktasında bizlerin desteğine ihtiyaç duyarlar. Bu nedenle konuya ilişkin farkındalığımızı arttırmak son derece önemlidir.

Binlerce yıl öncesine ait Sumer tabletlerinde bile «Bu gençlik nereye gidiyor?» sorusuna rastlanmıştır.

Google

**Güvenli internet
kullanımı
konusunda nelere
dikkat
ediyorsunuz ?**

**Hangi oyunları
oynuyor/
oynuyorsunuz?**

**Hangi web
sitelerini
geziyor/
geziyorsunuz?**

**Kaçış yolu olarak
teknolojiyi
kullanıyor mu/
kullanıyor
musunuz?**

**Farkında
Mısınız?**

**İnternet
aracılığıyla
neler üretiyor/
üretiyorsunuz?**

**Teknoloji
kullanımına ne
kadar vakit
ayırıyor/
ayıryorsunuz?**

**İnternette
kimlerle iletişim
kuruyor/
kuruyorsunuz?**

Teknolojiyi Yararlı Veya Zararlı Yapan Şey Onu Kimin Hangi Amaçla Kullandığıdır.

Teknolojinin hayatımızdaki yeri ve önemi artarak devam etmektedir. Teknoloji bilinçli kullanıldığında hayatımızı kolaylaştırıcı pek çok fayda sağlar, fakat bilinçsiz kullanıldığında ise birçok riski içerisinde barındırır.

Teknoloji, sağladığı olanaklara ve hayatımıza getirdiği tüm kolaylıklara rağmen birçok riski de içerisinde barındırır.

Bilinçsiz Teknoloji Kullanımının Riskleri

Teknolojinin bilinçsiz kullanımı sağlık problemlerine, bağımlılık, yanlış bilgi edinme, zorbalık, dolandırıcılık, gibi sorunlara neden olmaktadır. Teknolojik aletlerin ve internetin gereğinden fazla uzun sürelerle kullanılması günlük sorumlulukların yerine getirilmesine (ödev, konu tekrarı v.b.) ve gerçek hayat aktivitelerine katılımın azalmasına (arkadaşlarla buluşma, açık havada zaman geçirme, spor ve sanat etkinliklerine zaman ayırma, aile ile birlikte vakit geçirme v.b.) engel oluşturmaktadır.

Bilinçsiz Teknoloji Kullanımının Riskleri

Bağımlılık
Eksik, Yanlış Bilgi
İslamafobi
Şiddet ve Nefret
Siber Zorbalık
Müstehcenlik
Kimlik Hırsızlığı
Sanal Dolandırıcılık
Yabancılarla İletişim

İzlenen içeriğe bağlı olarak şiddete yönelime yol açabilir. Bunun yanında sosyal medya araçlarında geçirilen zamanda bireyin kendini başkaları ile kıyaslaması sonucunda çeşitli kaygı bozuklukları oluşabilmektedir. Yine uzun süreler boyunca gerçek yaşamdan uzak kalınması ve sosyal temasın azalması sonucunda gerçeklik algısının yitirilmesine, bireyin sosyal becerilerinin gerilemesine yol açtığı bilinmektedir.

DİJİTAL VATANDAŞ OLMAK

- Dijital toplumun bilincinde olmak
- Çevrimiçi davranışlarının etik sonuçlarını bilmek
- Teknolojiyi kötüye kullanmamak
- Mülkiyet haklarına karşı saygılı olmak
- Kendine karşı saygılı olmak

Dijital vatandaşlık; bilgisayarlar, internet ve dijital cihazlar vasıtasıyla faydalanılan teknolojinin sorumlu kullanımı anlamına gelir.

Bir bireyin teknolojiyi kullanırken etik davranması, uygunsuz davranışlardan kaçınması demektir.

Dijital vatandaşlık genel anlamda, sanal dünyadaki doğru, güvenli davranış kalıplarını ve bunların çerçevesini ifade eder.

NE YAPMALIYIZ?

Nasıl ki çocuklarımıza karşıdan karşıya geçerken iki tarafa bakmayı, yüzmeyi, bisiklete binmeyi öğretiyorsak, dijital dünyada güven içinde dolaşmaları için bilgi iletişim araçlarını ve interneti güvenli şekilde kullanabilmeyi de öğretmeliyiz.

AİLELERE TAVSİYELER

Ailenizin Yeni Üyesini Tanıyın

- Teknoloji kullanımında uzman olmak zorunda değilsiniz. Çocuklarınızın kullandığı teknolojiler ve buradaki deneyimleri hakkında bilgi sahibi olmalı ve bunlara aşina olmalısınız. En az çocuğunuzu koruyacak kadar internet kullanmayı öğrenmelisiniz.

DİJİTAL OYUNLAR

Olumsuz Etkileri

- Aile içi **iletişimi** azaltması
- Bazı şiddet içerikli oyunların **saldırgan duygu, düşünce ve davranışların gelişmesine** sebep olması
- Ders çalışma, yapması gereken işleri yapma konusunda ayırdıkları zamanlarını azaltması sebebiyle **kişisel başarıyı olumsuz etkilemesi**
- **Dikkat bozukluğu** gibi problemlere sebep olması
- Dil gelişimini **olumsuz** etkilemesi
- Çocukların **çevrimiçi tehditlere** maruz kalabilmesi
- Zaman içinde **oyun bağımlılığına** neden olması

Olumlu Etkileri

- **Görsel-dikkat becerilerini** geliştirir
- Eğitsel içerikli oyunlar **ders başarısını** arttırır
- **Problem çözme becerisi** kazandırır
- Oyunlar çocukların **daha hızlı ve doğru kararlar almalarını** gerektirir ve bu sebeple karar verme becerilerine katkı sağlar
- Çocuğa **başarı duygusu** kazandırır ve **öz güvenini** artırır
- Öğrenilen bir davranışı **farklı problemlere farklı ortamlarda farklı şekillerde** uygulayabilme imkânı sağlar
- Çocuk günlük yaşamında ve eğitimi sırasında öğrendiği **pek çok kavramı bilgisayar oyunları ile pekiştirebilir**
- **Motivasyon** ve **serbest zaman aracı** olarak kullanılabilir

MEDYA OKURYAZARI OLMAK

Medya okuryazarlığı eleştirel bakış açısına sahip olma sürecidir. Tüm toplum ortak hareket ettiğinde daha hızlı sonuçlar elde edilebilir. Bu yüzden okullar, sivil toplum kuruluşları, öğretmenler, okul yetkilileri, yöneticiler vb. bu konunun hassas olduğunu fark etmelidir.

Bu sembollere nispeten alıştık...

		
Genel İzleyici Kitlesi	7 Yaş ve Üzeri için	13 Yaş ve Üzeri için
		
Şiddet / Korku	Cinsellik	
		
18 Yaş ve Üzeri için	Olumsuz Örnek Oluşturabilecek Davranışlar	

PEGI (Pan-European Game Information - Avrupa Oyun Bilgi Sistemi)

PEGI derecelendirme siteminde toplamda 5 yaş aralığı uygunluk derecesi kategorisi ve 8 tane de içerik belirleyici semboller bulunmaktadır. Şimdi bu sembollerin neler olduğunu inceleyelim.

PEGI 3 etiketine sahip oyunlar; tüm yaş grupları için uygun kabul edilmektedir. Çocuk ekranda gördüğü karakteri gerçek hayattaki karakterler ile ilişkilendiremez, ekran karakterleri tamamen fantezi ürünüdür. Oyun, küçük çocukları korkutacak herhangi bir ses veya görseli içermez. Argo (küfürlü) dil kullanılmaz.

PEGI 7 etiketine sahip oyunlar; düşük düzeyli çizgi karakterler arası şiddet, sporlar ve küçük çocukları korkutabilecek öğeler içermesi nedeniyle bu kategoride kabul edilir.

PEGI 12 etiketine sahip oyunlarda, içerik 12 yaş ve üzeri için uygundur. Hayali bir kurguda şiddet, kaba dil, düşük düzeyli cinsel imalar ya da kumar öğeleri içerebilir.

PEGI 16 etiketine sahip oyunlar; Açık şiddet, küfür, cinsel ima ya da konu, kumar ve uyuşturucu kullanımı öğeleri içerebilir.

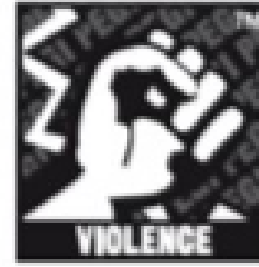
PEGI 18 etiketine sahip oyunlar; 18 yaş ve üzeri için uygundur. Savunmasız insanları nedensiz olarak öldürme gibi durumları da içeren ileri düzey görsel şiddet, küfür, cinsel içerik, kumar, uyuşturucu kullanımını özendirme ve ırkçılık/ayrımcılık gibi öğeler içerebilir.

PEGI OK etiketine sahip oyunlar, uygun olmayan herhangi bir içerik içermediğinden oyunun rahatça tüm yaş gruplarındaki oyuncular tarafından oynanabileceği anlamına gelir. PEGI OK; derecelendirme etiketine hak kazanabilmesi için oyunun içinde kesinlikle şiddet, cinsel aktivite, çıplaklık, kötü dil, kumar tanıtımı, uyuşturucu kullanımı, alkol veya tütünün teşvik edilmesi, korkutucu sahnelerin olmaması gerekmektedir.

içerebilir.

Drugs; Yasadışı ilaç, uyuşturucular ya da gerçek yaşamda dengi olan kurgusal ilaç ve uyuşturucu madde betimlemeleri içerebilir.

Fear; Duygusal olarak hassas, küçük oyuncularda çok rahatsız edici ve korkutucu öğeler içerebilir.

Gambling; Kumarı özendiren ya da öğreten öğeler içerebilir.

Sex; Cinsel etkileşim ve cinsel ilişki betimlemeleri ve çıplaklık öğeleri içerebilir.

Violence; İnsanların yaralandığı ya da öldüğü kanlı sahneler içerebilir.

Online; Çevrimiçi oyun kipi bulunmaktadır.

PEGI hakkında detaylı bilgiye aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz:

<http://www.pegi.info/en/index/>

Ödül veya ceza için kullanmayın

- Teknoloji kullanımını disiplin aracı haline getirmeyin, teknoloji başında geçirilecek vaktin ödül ve ceza olarak kullanılması durumunda, bunlar çocuğun hayatında çok fazla önem taşımaya başlar.

Ne söylediğiniz değil nasıl söylediğiniz önemlidir

- Teknoloji kullanımı ile ilgili konuşurken yasakçı bir dil kullanmak çocuğunuzla aranızda çatışma ortamı oluşmasına sebep olabilir. Bu sebeple yapıcı, anlayışlı bir dil kullanılması önemlidir. Tehdit veya hakaret içeren yargılayıcı bir dil kullanımı çözüm değil sorun getirir.

Sınırları birlikte belirleyin

- Çocuğunuzun yaşı, gelişim düzeyi ve kullanım amacına uygun olarak sınırları belirleyin. Sınırları belirlerken çocuğunuza teknoloji kullanımına ilişkin bilgilendirme yapıp, onunla işbirliği halinde olun.
- Çocuğun yaşı büyüdükçe saat sınırlamasından çok içerik üzerinde durulmalı, çocuğun teknolojiyi üretim amaçlı kullanıp kullanmadığını esas alınmalıdır. (İçerik geliştirme, bilgi edinme vb.)

*Çocukluk dönemi deneme yanılma yoluyla öğrendiğimiz bir keşfetme sürecidir. Bu dönemde çocuk er ya da geç teknoloji ile tanışır. Bu keşfetme süreci belli sınırlamalar dahilinde olmazsa farkında olmadan kötüye kullanım ve bağımlılığa dönüşebilir.

*Teknoloji aslında bir kolaylık bir fırsat iken zamanla ödev yapma, kısa serbest zaman değerlendirmesi iken zamanla amaç dışı kullanıma yol açabilir.

*Zamanla bilgisayar, TV, tablet, elektronik oyuncakların keyfine varan çocuklar gerçek hayattan ve gerçek hayat oyunlarından zevk alamaz. Gerçek hayattaki sınırlandırmalar ve sorumluluklar sıkıcı gelmeye başlar.

Sınırsız Teknoloji Kullanımı ve İnternet Zararları

- Bilgisayar, TV, tablet, telefon gibi cihazlarla çocuklar erken yaşta sanal ölüme, öldürmeye ve şiddete maruz kalırlar. Zihinleri şiddet, öfke ve kanla yoğrulur. Tepkisiz, öfke nöbetleri olan, merhametsiz bir yapı oluşabilir.
- Erken yaşta cinsellikle tanışma gerçekleşebilir.
- Sosyal ilişkilerde zayıflık olabilir.
- Bilgisayarın diğer bir zararı çocuklarımızı hayalle gerçek arası bir hayata hapsedmesidir.
- Okul hayatına adapte olmada zorluk yaşanabilir.

Ne Yapmalıyız?

- Teknoloji kullanımını konusunda model olma
- Çocukların hayatlarına gerçek yaşantısal aktiviteler koyma
- Yasaklayıcı tutum yerine sınırlar, seçenekler ve yönlendirici tutumlar sergileme
- Teknolojinin yararlı kullanımları konusunda beraber iş birliği yapma
- Bilgisayarı evde ortak kullanım alanlarında bulundurma
- Güvenli internet içerikleri kullanma
- Çocukların sosyal arkadaşlıklarını güçlendirme, komşu ziyaretleri, spor aktiviteleri vb.
- Çocukların yetenek ve ilgilerini fark edip yönlendirme yapma

Alternatif oluşturun

- Çocuğunuzun, teknolojiyi bilinçli kullanımını desteklemek adına vaktini değerlendirebileceği alternatiflerin olması önemlidir.
(Akşam birlikte yapacağınız keyifli bir çay sohbeti, açık hava gezisi; çocuğunuzun bir hobisinin bulunması...)

Rol Model Olun

- Daha doğar doğmaz çekilen ve sosyal medya araçlarına yüklenen fotoğrafları ile internet dünyasına adım atan, teknolojik cihazları kolaylıkla kullanabilen ve kullanmaya istekli olan günümüz çocuklarının, bu teknolojiyi bilinçli kullanma konusunda desteğe ihtiyaçları vardır.
- Bu desteği sağlamanın ilk ve en önemli kuralı çocuğunuza doğru rol model olmaktır.
- Teknoloji internetten ibaret değildir. (Telefon ya da bilgisayarda oynanan oyunlar, televizyon da buna dahildir.)

Çocuğumuzu internetteki içeriklerden korumaya çalışırken kendimiz TV karşısında onları maruz bıraktığımız içeriklerin de farkında olmalıyız.

Ne Yapmalıyız?

- Ebeveynler olarak kendi tüketim kültürümüzü gözden geçirmek, çocukları sadece AVM, eğlence, vakit geçirilen diğer mekanlar dışında müzelere, parklara, kütüphanelere, tarihi yerlere, mesire alanlarına, hayvanat bahçelerine, çeşitli hayvan çiftliklerinde, akraba ziyaretlerine götürebiliriz.
- Tüketim kültürünün aşılandığı diğer yerlerden birisi de çizgi filmlerdir. Sadece çizgi filmler değil diziler, bazı program içerikleri de çocuklarda tüketim kültürü oluşturmaktadır. Çocuklar bu programlardaki kahramanlarla kendilerini eşleştirmekte ve onları rol model almaktadırlar.
- Çocuklar evde eskiyen eşyaları dönüştürme becerisi kazanabilirler. Eskisini at yenisini al yerine eskisini değerlendir kültürü çocukta elindeki kiyimini bilmeyi aşılabilir. Eskiye elbiselerden bez yapmak, atık kağıtlardan süs eşyası ya da top yapmak, bozulan oyuncakları tamir etmek, bir şeyler üretmek sorumluluk becerisi kazandırır.

Sorun varsa fark edin

Hiçbir davranış sebepsiz değildir. Eğer çocuğunuz teknolojiyi kendisine ya da bir başkasına zarar verecek bir şekilde kullanıyorsa, bunun nedeni gerçek hayatta yaşadıkları ya da yaşamaktan kaçındıkları bir sorun olabilir.

- ✓ Çocuklarımızla kurduğumuz iyi iletişim,
- ✓ Duygu ve düşüncelerinin farkında olmak, bunlar hakkında konuşmak
- ✓ Onların hayatına dahil olmak, birlikte eğlenmek, birlikte öğrenmek gibi

tutum ve davranışlar sorunların yaşanmasını engellemeye veya sorun ortaya çıktığında onunla baş etmenize yardımcı olacaktır.

Çocuk-Medya ve Şiddet İlişkisi

Çocuklar Şiddeti Nasıl Öğrenir?

Sosyal Öğrenme-Model alma

Çocuklar Şiddeti Nasıl Yorumlar?

12 yaş altı çocuklar şiddet görüntülerini doğru yorumlayamaz. Somut düşünce ve işlem öncesi dönemlerde senaryo-gerçek ayrımını yapamazlar.

Çocuklarda Şiddetin Kaynakları?

Ekranlar (Tv, telefon, tablet) : 3T

Aile ortamı

Ailenin telkinleri: Sen de arkadaşına vursaydın o zaman, sen de onun oynadığını git kır (Bunların aslında çocuklarını koruduğunu düşünme).

Çevre: Çevre 'Problemi şiddet ile çözebilirsin' mesajını veren kaynak olabilir.

Nasıl çocuğumuza her şeyi yedirip içirmiyorsak, peki çocuğumuza aynı şekilde her şeyi izletme hakkımız var mı?

Çocuk ve Ekran

- Ekran çocukların serbest oynama hakkını elinden alarak onlara zarar verir.
- Ekran aynı zamanda çocuğun hareket etme imkânını elinden alır.
- Çocuğun hayal gücünü elinden alır.
- Çocukların sosyalleşme imkânlarını elinden alır.
- Ekranlarda sunulan aşk, moda, sevgili, cinsellik ve alışveriş konularına ilişkin kavramlar çocukların duygularını olumsuz etkiler.
- Bazı film, çizgi film ve animasyonlarda sunulan bilinçaltı telkinler, subliminal mesajlar da çocukların saf zihinlerine zararlı tohumlar eker.

Çocukların Ekranla İlişkisi Nasıl Olmalıdır?

a) Çocuklar Ekran Başında Ne Kadar Kalmalıdır (tablet, telefon, bilgisayar, laptop vb.)?

0-3 Yaş: Olabildiğince ekrandan uzak tutulmalıdır. Ekran başında vakit geçirmemelidir.

3-6 Yaş: Günlük ortalama süre 20-30 dakikayı geçmemelidir.

6-9 Yaş: Günlük ortalama süre 40-50 dakikayı geçmemelidir.

9-12 Yaş: Günlük ortalama süre 60-70 dakikayı geçmemelidir.

12 Yaş ve Üstü: Günlük ortalama süre 120 dakikayı geçmemelidir.

b) Çocuklar Ne Zaman Ne Kadar Süreyle Sanal Oyun Oynamalıdır?

6 yaş öncesi çocukların sanal oyun ile tanışması doğru değildir. Okul çağı çocukları hafta içinde ziyade hafta sonları ve tatil dönemlerinde haftada 2 saat izin verilebilir.

c) Çocuklar İnternetle Ne zaman Tanışmalıdır?

İlkokul çağı yani 7 yaşından sonra çocuklara internet kullanımını öğretiler. Ancak aile şifrelemesi ve güvenli filtre aramaları kullanmak önemlidir.

d) Çocuklara Ne Zaman Telefon Alınmalıdır?

Ciddi güvenlik ve haberleşme ihtiyaçları dışında çocukların cep telefonuna sahip olma yaşları lise dönemi ve sonrasıdır. Çocukların ısrarcı olması, farklı ilgi alanları da göz önüne alınarak (MP3, MP4 çalar, tablet) gibi telafi edici ürünler alınabilir. Yüksek kaliteli telefon almamaya özen gösterilmeli ve çocuğun telefon parasının en azından bir kısmını onun biriktirmesi sağlanabilir.

d) Çocuklara Ne Zaman Sosyal Medya Hesabı Açılmalıdır?

Normalde facebook, twitter gibi sosyal sitelerin kullanım yaşı 13 ile sınırlandırılmıştır. Pedagojik olarak ise bu yaş 16'dır. Sosyal medya konusunda bilgilerin güvenilirliğini sağlama, siber zorbalık ve sosyal medya kaynaklı zararlar anlatılmalıdır.

Çocuk ve Dizi

Televizyon çocuklarda geç konuşma, iletişim kurmada güçlük, dikkat ve konsantrasyonda zorlanma gibi birçok sorunu tetiklemektedir.

Çocuk ekran karşısında pasif izleyicidir.

Diziler çocuğun duygu ve kişilik gelişimine zarar vermektedir.

Çocuk dünyasına ait olmayan birçok kavram dizi aracılığıyla çocuğun zihnine yerleşmektedir: Aşk, sevgili, flört, cinsellik, aldatma, para ve şiddet... Bunlar ileride yaşanabilecek psikolojik rahatsızlıklara da zemin hazırlamaktadır.

Çocuklar hayatlarına kahraman olarak anne-babalarını değil de dizi karakterlerini almaktadırlar.

- **0-3 Yaş:** Bu yaş gurubu çocukları değil dizilerden tüm ekran çeşitlerinden uzak tutulmalıdır.
- **3-6 Yaş:** Günlük ortalama süre 20-30 dakikayı geçmemelidir. Modelleme bu yaşta da devam eder. Bu nedenle diziler kesinlikle hayatlarında olmamalıdır.
- **6-9 Yaş:** Günlük ortalama süre 40-50 dakikayı geçmemelidir. Bu yaş grubundaki çocuklar da dizi izlememelidirler.
- **9-12 Yaş:** Günlük ortalama süre 60-70 dakikayı geçmemelidir. Bu yaş grubunun dizi izlemesi yine doğru değildir.

Çocuk ve Şöhret

- Dizilerde oynayan çocuk kahramanlar bir rol model olarak görülebilmektedir.
- Çocuğun en büyük hakkı çocukluğunu yaşayabilmesidir.
- Çocuk işçiliği ve şöhretli yaşamın getireceği zor çalışma şartları
- Erken yaşta ekran karşısına çıkma, sosyal çevreden gelen ilgi patlaması
- Çocuk istismarı sadece bedensel ve cinsel anlamda olmaz. Çocuğun yaş-ruhsal durumu süreç içinde izlenmelidir.

Çocuğunuz size ‘Ben ünlü olmak istiyorum, manken olacağım, ses sanatçısı olacağım, provalara katılmak istiyorum’ dese tepkiniz ne olurdu?

- Yetenek
- İlgi
- Bu alanla ilgili eğitimler
- Süreç hakkında doğru bilgilendirmek

Çocuk ve YouTube

- Youtube kanalı teknoloji, oyun, pratik bilgiler, makyaj videoları, moda ve eğlence, diziler vb. içerikleri barındırmaktadır.
- Dünya üzerinde 1 dakikada 400 saatlik video Youtube kanalına yüklenmektedir.
- Youtube'un doğru kullanıldığında birçok faydalı içerikleri barındırdığı doğrudur.
  - Bazı içeriklerde otomatik oynatma
  - Anahtar kelimeler ve içerikler
  - Yönlendirici içerikler barındırmaktadır.

Youtube ne değildir?

1. Emzik değildir.
2. Çocuk bakıcısı değildir.
3. Oyuncak değildir.
4. Çocuğu susturma veya oyalama aracı değildir.

**Youtube'dan
11 Milyon Dolar
Kazanan Çocuk**

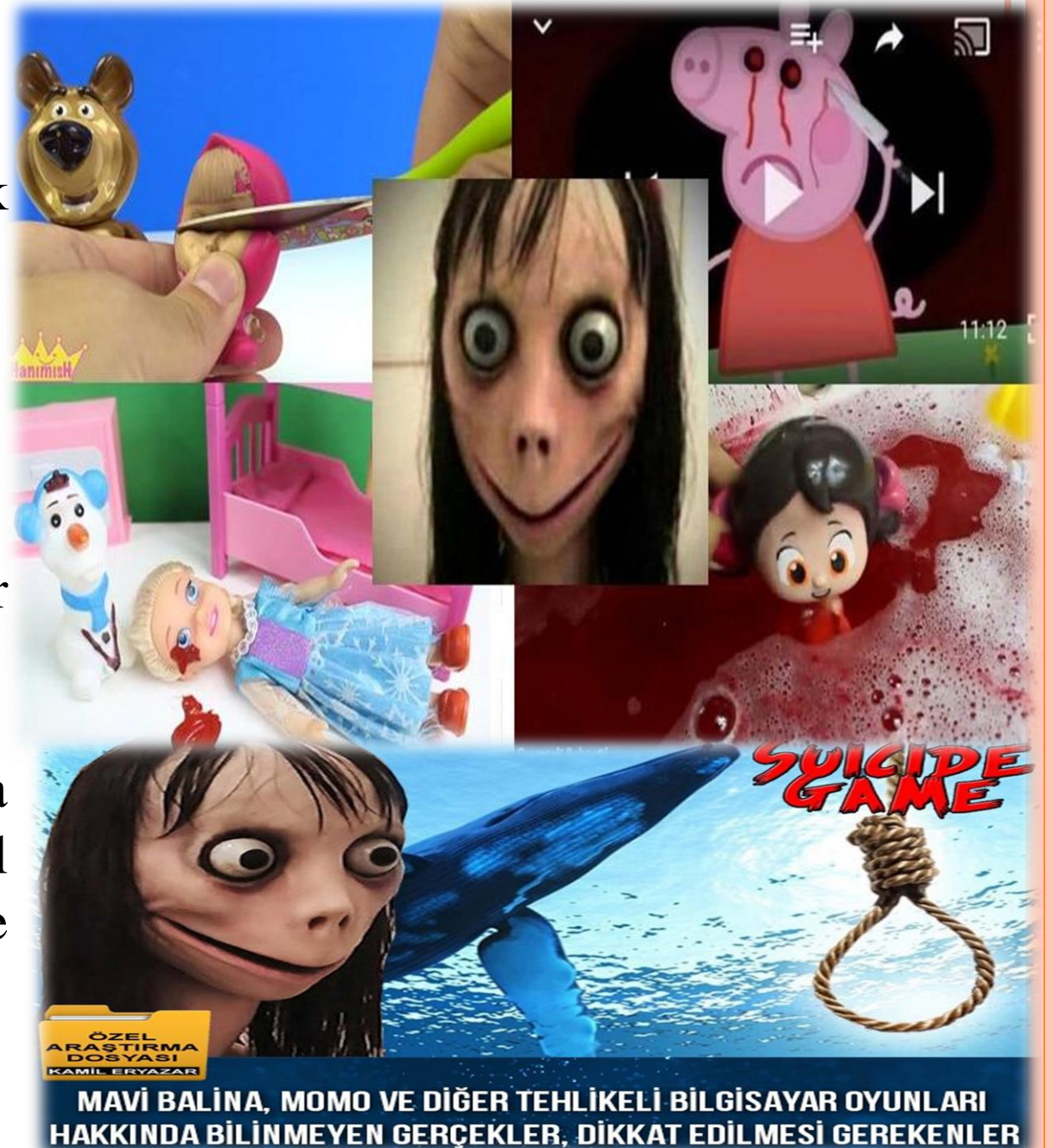

ÖNEMLİ!

- Çocuklar Youtube vb. sitelerde çok savunmasızdır.
- İçeriği kendi için bir sistematığe göre çalışır.
- Korku, şiddet, cinsellik görüntüleri çocukların
  1. Bilişsel
  2. Fiziksel
  3. Duygusal ve sosyal gelişimlerine zarar verebilir.

Ayrıca;

- Fobiler, uyku problemleri, anksiyete, konuşma bozuklukları, gerçeklikten kopmalar, sanal alemi merkeze alma gibi psikolojik etkileri de vardır.

Çocuk ve Telefon

- Ebeveynlerin çocuklarına karşı sorumlulukları nelerdir?
- Temel ihtiyaçlar, güvenlik, psikolojik olarak zarar vermeme, fiziksel ve duygusal olarak zarar vermeme vb. şekilde çoğaltılabilir.

Soru: Peki telefon almak bir ebeveyn sorumluluğu mudur? Telefon alınmadığında devlete bağlı kurumlar devreye girer mi?

Soru: Telefon bir ihtiyaç mı, lüks mü?

Arkadaşlarının Telefonu Olması Çocuğunuza Telefon Almak İçin Yeterli Bir Sebep Midir?

Çocuğun sağlıklı gelişimi; onu sadece mutlu etmeyi amaçlamaz, hayatı doğru bir Şekilde öğrenmesine de odaklanır.

Peki Ebeveynin Kontrolünde Çocuğa Telefon Vermek Ne Anlama Gelir?

Sahip olduğunuz ürünün bütün hakları ve sorumlukları size aittir. Bazı sınırlandırmalarla ebeveyn telefonu bilinçli bir Şekilde çocuğun kullanmasına izin verebilir.

Sınırlandırmalar:

Senin için böyle bir telefon almayı uygun gördük. Bunu senin kullanmana izin vermeyi düşünüyoruz. Ama öncesinde seninle bir anlaşma yapacağız. Bu telefonu kullanmayı seçmen aynı zamanda Őunları da kabul ettiğin anlamına gelir.

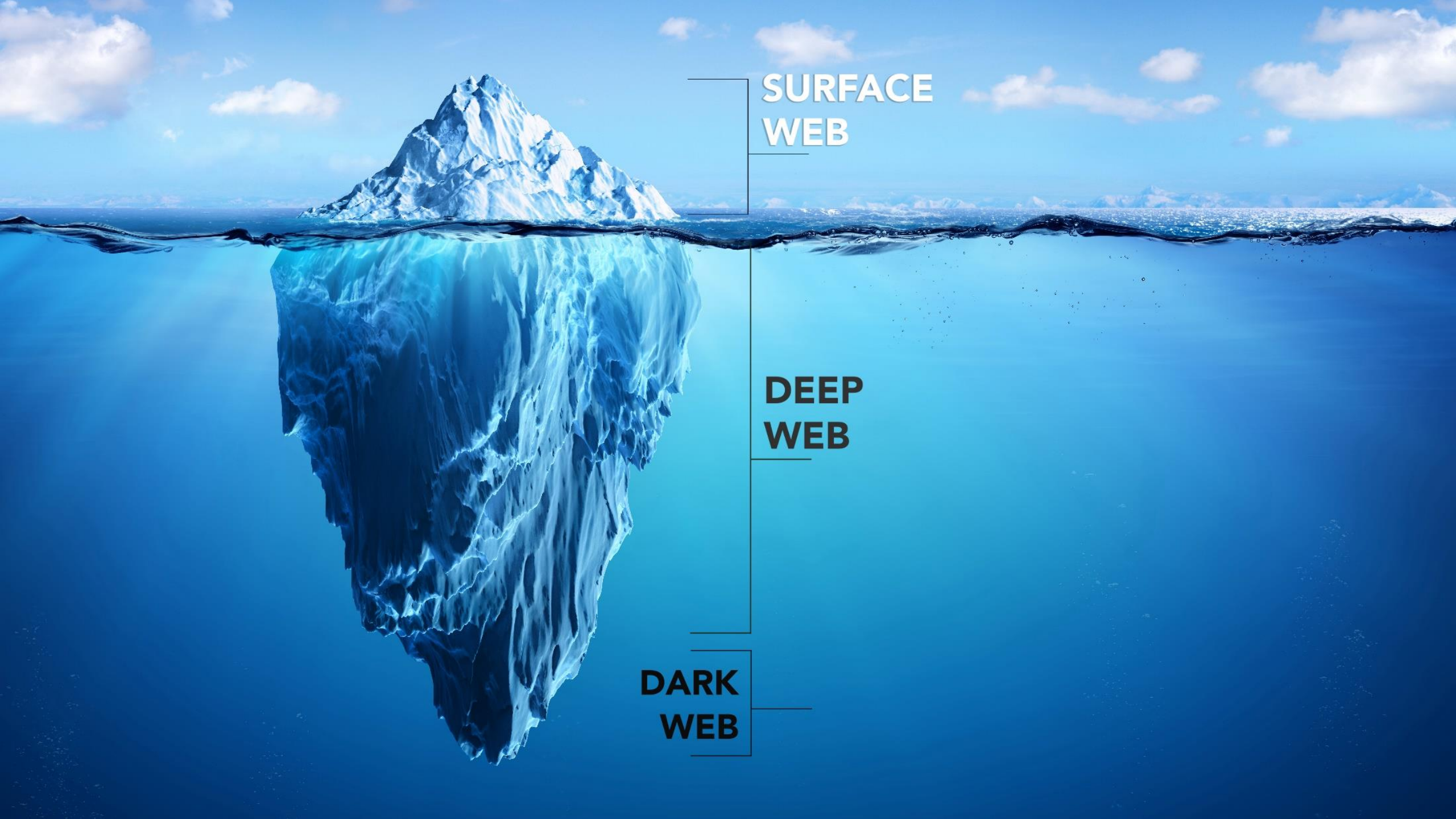
1. Bu telefon bana ait (anne ya da baba) şu an kullanmana izin veriyorum ama gerekli gördüğümde bunu senden alabileceğim anlamına geliyor.
2. Telefon içerikleri konusunda benden fikir alabilirsin.
3. Benim arkadaş olmadığım bir sosyal medya hesabı veya gerçek olmayan bir hesap aamazsın.
4. Bu telefonu evde günlük kullanım süren (dev, sorumluluk ve Őartlara bağlı) beraber belirleyeceğiz.

Güvenliği sağlayın

Güvenli internet kullanımını öğretin. Evdeki internetinizi güvenli hale getirin.

Siber güvenlik konusunda bilinçlenin.

Güçlü şifreler belirlemeyi, internet hesaplarının erişimi konusunda tedbirler almayı öğrenin ve öğretin.

**SURFACE
WEB**

**DEEP
WEB**

**DARK
WEB**

SEÇMEK ÖZGÜRLÜKTÜR

İstedığınız zaman ücretsiz olarak profilinizi değiştirebilir ya da hizmet almayı bırakabilirsiniz.

ARAMA MOTORLARI

Güvenli İnternet Hizmetinde arama motorları "Güvenli Arama" özelliği ile çalışır.

ÜCRETSİZDİR KURULUM GEREKTİRMEZ

Kullanıcıları internetteki zararlı içeriklerden yüksek oranda korur.

PROFİL BELİRLEYİN

-Aile Profili
-Çocuk Profili

SMS İLE TERCİH

SMS ile ücretsiz olarak profil seçebilirsiniz.

NASIL TERCİH EDERİM?

İnternet Servis Sağlayıcınızın online işlem merkezinden ya da çağrı merkezinden de ücretsiz olarak seçebilirsiniz.

GÜVENLİ İNTERNET HİZMETİ

Sizi ve ailenizi internetteki zararlı içeriklerden korur.

Aile Profline Ücretsiz Geçiş

TURKCELL

SUPERONLINE

TTMOBİL

TTNET

VODAFONE

TURKSAT

DSMART

MILENICOM

TURKNET

NETGALAKSI

ULUNET

VODAFONE NET

ESER TELEKOM

EXTRANET

GÖKNET

SMS ile Katıl

GUVENLI AILE

GUVENLI AILE

GUVENLI AILE

GUVENLI AILE

GUVENLI AILE

GUVENLI AILE hizmet no

GUVENLI AILE abone no

Güvenli Aile

GUVENLI AILE

GUVENLI AILE

hizmetno GUVENLI AILE

2500

2220

2500

6606

2500

5126

2850

4945

3371

0850 303 91 46

0224 322 0 250

Sesli Geçiş

444 0 532

0850 222 0 222

444 1 444

444 1 444

444 0 542

0850 804 44 44

0850 266 02 66

0850 333 0 333

0850 288 80 80

0850 303 91 46

0224 532 00 00

0850 542 0 542

0312 890 0 444

0850 470 0 444

444 84 60

Çocuk Profiline Ücretsiz Geçiş**SMS ile Katıl****Sesli Geçiş**

TURKCELL	GUVENLI COCUK	2500	444 0 532
SUPERONLINE	GUVENLI COCUK	2220	0850 222 0 222
TTMOBİL	GUVENLI COCUK	2500	444 1 444
TTNET	GUVENLI COCUK	6606	444 1 444
VODAFONE	GUVENLI COCUK	2500	444 0 542
TURKSAT	GUVENLI COCUK hizmet no	5126	0850 804 44 44
DSMART	GUVENLI COCUK abone no	2850	0850 266 02 66
MILENICOM	Guvenli Çocuk	4945	0850 333 0 333
TURKNET	GUVENLI COCUK	3371	0850 288 80 80
NETGALAKSI	GUVENLI COCUK	0850 303 91 46	0850 303 91 46
ULUNET	hizmetno GUVENLI COCUK	0224 322 0 250	0224 532 00 00
VODAFONE NET			0850 542 0 542
ESER TELEKOM			0312 890 0 444
EXTRANET			0850 470 0 444
GÖKNET			444 84 60

*HİZMETNO: Abonelik numaranız.

**Kurumsal aboneliklerde GUVENLI CALISAN veya GUVENLI SIRKET yazılacaktır.

*Güvenli İnternet Hizmeti iptali için yukarıda yer verilen ifadelere "GUVENLI *****" yerine "GUVENLI IPTAL" yazılması gerekmektedir.

www.guvenlinet.org.tr

SEÇMEK
ÖZGÜRLÜKTÜR

Anasayfa

Başvuru

Güvenli İnternet Hizmeti

Ailelere Tavsiyeler

Site Sorgu

güvenli
internet

“seçmek
özgürlüktür”

TAMAMEN
ÜCRETSİZ

Güvenli İnternet Hizmeti 8. Yaşında

Çocuğunuzu internetten değil
onun zararlarından koruyun

ÜCRETSİZ

KOLAY AKTİVASYON

SABİT - MOBİL UYUMLU

KOLAY VAZGEÇEBİLME

Aşağıdaki ekranda
ne görüyorsunuz?

GERÇEK

**Her Şey
görendüğü
gibi
olmayabilir.**

YALAN HABER

VE ASILSIZ BİLGİ İLE MÜCADELE

7 ALTIN KURAL

ARAŞTIRMA

Haberin kaynağını araştırın

DİKKAT

Haberin oluşturulma tarihinin güncel olmasına dikkat edin

GÜVENİLİR KAYNAK

Bilgiye resmi kaynakların açıklamalarından erişin

SORGULAMA

Haber içeriğini objektif bir bakış açısı ile okuyun ve sorgulayın

DOĞRULAMA

Bilgiyi farklı kaynaklardan doğrulayın ve doğrulanmamış bilgiye güvenmeyin

DESTEK

Haberi doğrulamak için, haber doğrulama platformlarından destek alın

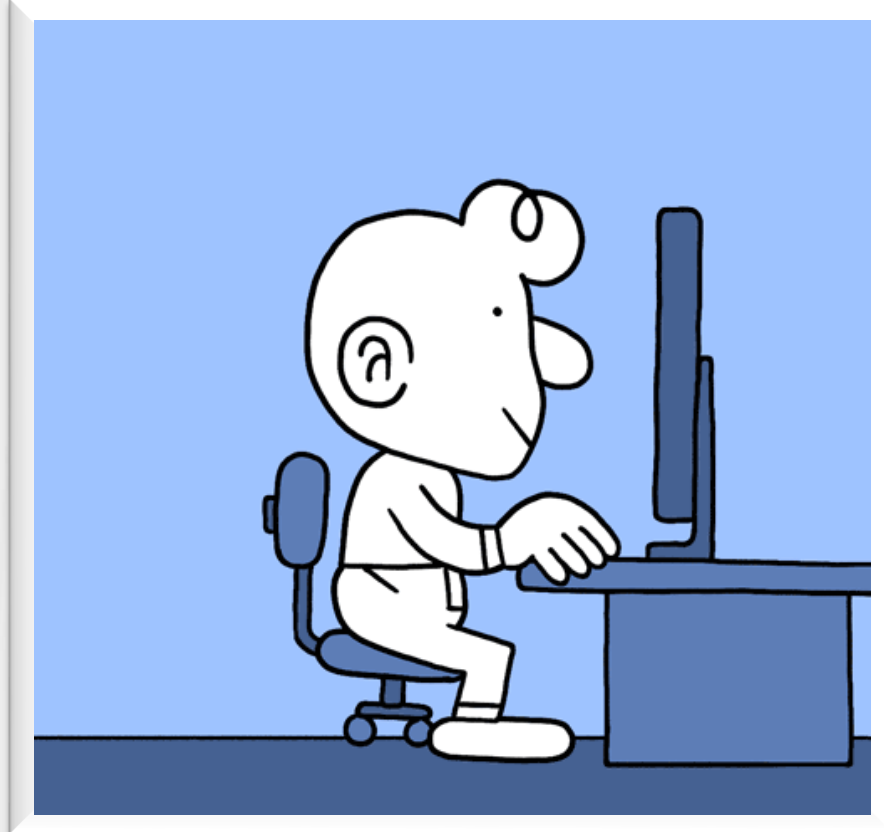
PAYLAŞ(MA)

Kaynağı olmayan, şüphe uyandıran ve teyit etmediğiniz hiçbir bilgiyi paylaşmayın

Siber zorbalık nedir?

- Bir kişiye karşı, İnternet ya da cep telefonu kullanılarak sürekli bir şekilde gerçekleştirilen saldırgan davranıştır.

Siber zorbalığa maruz kalan çocuklardaki bazı belirtiler

Kişilik
değişimi

Zorbalarn
yakınlarındayken internet
adresini değiştirme eğilimi

Aşırı uyku,
tırnak yeme vb.

Akademik başarıda
dalgalanma, okula
gitmek istememe

Siber Zorbalığa
Uğrayan Biri
Nasıl Davranır?

İnternet kullanımı
sonrası hüzün ya da
öfke durumları

Sık hastalanma

Kendine zarar
verme davranışı

Aile içi ilişki
kalitesinde düşme

Sanal dünyadaki gerçek ayak izlerimiz

- Birçoğumuz sanal dünyada dolaşırken «**dijital ayak izleri**» bıraktığımızın farkında mıyız?
- Burada asıl dikkat etmemiz gereken şey ise bu izlerin gerçek hayatımıza ne şekilde etki ettiği.

İnternette yaptığın her tıklama
Geçmişine bıraktığın bir ayak izi

Sosyal Medya

- 10** beğeni ile sizi iş arkadaşınızdan daha iyi tanıyor.
- 70** beğeni ile oda arkadaşından daha iyi tanıyor.
- 150** beğeni ile bir aile üyesinden daha iyi tanıyor.
- 300** beğeni ile eşinizden bile daha iyi tanıyor.

Her gün, her an farklı beğeni ve paylaşımlarla bundan daha fazlasını yapıyoruz. Beğenilerimizle, paylaşımlarımızla, durum güncellemelerimizle, yorumlarımızla birçok **dijital ayak izleri** bırakıyoruz..

Random people were invited

**Rastgele, tanınmayan insanlar
zihinlerini okutmak için davet edildiler.**

"Bir şey bedavaysa, muhtemelen ürün sizsiniz."

Firmalar geliştirdikleri uygulamalardan kazandıkları gelirin çok daha fazlasını kişilerin profil değerinden kazanabilmektedir. Şu anda kullandığımız sosyal medya mecralarındaki profillerimiz belki de yüzlerce dolara pazarlanmaktadır. **Hesabımızı kapatmamız** ya da **dondurmamız** bu sebeple **hiçbir anlam ifade etmemektedir**, çünkü bu veriler daima saklanmakta ve üzerine sürekli yeni veri girişleri yapılmaktadır. Evet, **biz hesabımızı sildiğimizi zannetsek de veriler saklanmaktadır**. 2015 yılında, sosyal medya beğenilerimiz üzerine yapılan bir **çalışmaya** göre, **yeni geliştirilen algoritmalar** sosyal medya platformlarındaki **10 beğenimizi analiz ederek, bizi iş arkadaşlarımızdan daha iyi tanıyabilmektedir**. Yine, **70 beğeniyle yakın arkadaşlarımızdan, 150 beğeniyle ailemizden, 300 beğeniyle de eşimizden daha iyi tanıyabildikleri** iddia edilmektedir. Aynı şekilde, telefonlara uygulama yüklerken verdiğimiz erişim izinleri de özel verilerimizi tehlikeye atmaktadır. Biz farkına varmadan telefonumuzun kamera, mikrofon gibi donanımlarını kontrol edilebilmekte ve ayrıca özel dosyalarımıza erişim sağlayabilmektedir.

Kimlik avı dolandırıcılıklarına karşı kişisel bilgilerinizi koruyun

- Kimlik avı, kişisel bilgilerinizi almayı veya sisteminize kötü amaçlı yazılım yüklemeyi hedefleyen sosyal mühendisliğe dayalı saldırılardır.
- Tanımadığınız kişilerle görüşme ve mesajlaşmalarda bilgi paylaşımı konusunda dikkatli ve şüpheli olun. Sosyal Mühendislik saldırıları özellikle çevrimiçi ve sosyal medyadaki açık bilgilerle zihninizi bulandırmayı ve kandırarak bilgilerinizi elde etmeyi amaçlar.
- Tanımadığınız kişilerden gelen e-posta ve bağlantıları açmayın.
- Tıkladığınız bağlantıların, indirdiğiniz yazılımların ve ziyaret ettiğiniz sitelerin farkında olun.
- Özellikle oturum açma öncesinde bulunduğunuz sitenin ortalama (phishing) amaçlı oluşturulmuş sahte bir site olmadığına emin olun.
- İnternette gezinirken isteminiz dışında inen dosyaları açmayın.
- Ani açılan pop-up pencerelere dikkat edin.
- **"Benim başıma gelmez"** veya **"güvenli olmayan sitelere girmiyorum"** diye düşünmeyin, şüpheli olun.

Çevrimiçi Alışveriş

- Güvenilir alışveriş sitelerini tercih edin.
- Çevrimiçi işlemler için geçerli kart limitinizi sınırlandırın.
- Çevrimiçi alışverişlerde sanal kart kullanın.

Kablosuz ağ ve ağ cihazı güvenliği

- Herkese açık kablosuz ağları kullanmayın.
- Ağ cihazınızın güvenlik özelliklerini etkinleştirin.
- Kablosuz bağlantı için güçlü bir şifre oluşturun.
- Cihazın uzaktan bağlantı ve yönetim özelliklerini özelleştirin.
- Kullanılmayan kablosuz ağınızı kapalı tutun.

İNTERNETİN BİLİNÇLİ VE GÜVENLİ KULLANIMI İÇİN BİLGİ DESTEK HATTI

Davranışlar sözlerden daha etkilidir!

BİZİ DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜRLER.

BURSA İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ İÇERİK HAZIRLAMA KOMİSYONU

Eda ŞANLI
Fatma AYDEMİR
Fatma Nur BİRKİN YILDIZ
Gülsüm ŞAP
Ramazan YAKUT
Tuğba ARSLAN
Yağmur IŞIK
Yunus Emre KARSLI

Kestel Atatürk İlkokul
Nilüfer RAM
Osmangazi RAM
Nilüfer Ahmet Uyar İO.
Osmangazi RAM
Osmangazi RAM
Yıldırım RAM
Kestel H. Aslanoba AL.

KAYNAKÇA

- ❖ **Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı Teknoloji Bağımlılığı İlkokul Kitapçığı**
- ❖ **Bilgi Teknolojileri ve İletişim Başkanlığı**
<https://www.guvenliweb.org.tr/galeri-detay/bilincli-internet>
- ❖ **Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü**
- ❖ **Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Bilişim Ağı**
<https://www.youtube.com/watch?v=yQd1ap4L34o>
- ❖ **Bilgi Teknolojileri ve İletişim Başkanlığı (Güvenli Web)**
<https://www.guvenliweb.org.tr/dokuman-detay/internetin-guvenli-ve-bilincli-kullanimi-sunumu>
- ❖ <https://www.youtube.com/watch?v=VswXy1qJlZA>